

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدم میهمانان محترم گرامی باد

دوره آموزشی مهندسين مشاور
زمستان ۱۴۰۴

سازمان تامین اجتماعی

photo-aks.com

مواد مرتبط با قانون تامین اجتماعی

فصل سوم: منابع درآمد - مأخذ احتساب حق بیمه و نحوه وصول آن

ماده ۲۸. منابع درآمد سازمان به شرح زیر می باشد:^۲

۱. حق بیمه از اول مهرماه تا پایان سال ۱۳۵۴ به میزان بیست و هشت درصد مزد یا حقوق است که هفت درصد آن به عهده بیمه شده و هجده درصد به عهده کارفرما و سه درصد به وسیله دولت تأمین خواهد شد.
۲. درآمد حاصل از وجوه و ذخایر و اموال سازمان.
۳. وجوه حاصل از خسارات و جریمه‌های نقدی مقرر در این قانون.
۴. کمک‌ها و هدایا.

تبصره ۱- از اول سال ۱۳۵۵ حق بیمه سهم کارفرما بیست درصد مزد یا حقوق بیمه شده خواهد بود و با احتساب سهم بیمه شده و کمک دولت کل حق بیمه به سی درصد مزد یا حقوق افزایش می یابد.^۳

سازمان تأمین اجتماعی

ماده ۳۰

کارفرمایان موظفند از کلیه وجوه و مزایای مذکور در بند (۵) ماده (۲) این قانون حق بیمه مقرر را کسر و به اضافه سهم خود به سازمان پرداخت نمایند.

تبصره:

تبصره. ارزش مزایای غیرنقدی مستمر مانند مواد غذایی، پوشاک و نظایر آنها طبق آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد هیئت مدیره به تصویب شورای عالی خواهد رسید به طور مقطوع تعیین و حق بیمه از آن دریافت می‌گردد.^۱

سازمان تأمین اجتماعی

ماده ۳۴

در صورتی که بیمه شده برای دو یا چند کارفرما کار کند هر یک از کارفرمایان مکلفند به نسبت مزد یا حقوقی که می پردازند حق بیمه سهم بیمه شده را از مزد یا حقوق او کسر و به انضمام سهم خود به سازمان پرداخت نمایند.

ماده ۳۶. کارفرما مسؤول پرداخت حق بیمه سهم خود و بیمه شده به سازمان می باشد و مکلف است در موقع پرداخت مزد یا حقوق و مزایا، سهم بیمه شده را کسر نموده و سهم خود را بر آن افزوده به سازمان تأدیه نماید. در صورتی که کارفرما از کسر حق بیمه سهم بیمه شده خودداری کند شخصاً مسؤول پرداخت آن خواهد بود تأخیر کارفرما در پرداخت حق بیمه یا عدم پرداخت آن رافع مسؤولیت و تعهدات سازمان در مقابل بیمه شده نخواهد بود.

تبصره. بیمه شدگانی که تمام یا قسمتی از درآمد آنها به ترتیب مذکور در ماده ۳۱ این قانون تأمین می شود مکلفند حق بیمه سهم خود را برای پرداخت به سازمان به کارفرما تأدیه نمایند ولی در هر حال کارفرما مسؤول پرداخت حق بیمه خواهد بود.^۳

قانون تامین اجتماعی

۳۸

ماده ۳۸. در مواردی که انجام کار به طور مقطعه به اشخاص حقیقی یا حقوقی واگذار می‌شود کارفرما باید در قراردادی که منعقد می‌کند مقطعه کار را متعهد نماید که کارکنان خود همچنین کارکنان مقطعه کاران فرعی را نزد سازمان بیمه نماید و کل حق بیمه را به ترتیب مقرر در ماده ۲۸ این قانون بپردازد. پرداخت پنج درصد بهای کل کار مقطعه کار از طرف کارفرما موکول به راییه مفصاحساب از طرف سازمان خواهد بود. در مورد مقطعه کارانی که صورت مزد و حق بیمه کارکنان خود را در موعد مقرر به سازمان تسلیم و پرداخت می‌کنند معادل حق بیمه پرداختی بنا به درخواست سازمان از مبلغ مذکور آزاد خواهد شد. هرگاه کارفرما آخرین قسط مقطعه کار را بدون مطالبه مفصاحساب سازمان بپردازد مسؤول پرداخت حق بیمه مقرر و خسارات مربوط خواهد بود و حق دارد وجوهی را که از این بابت به سازمان پرداخته است از مقطعه کار مطالبه و وصول نماید کلیه وزارتخانه‌ها و مؤسسات و شرکت‌های دولتی و همچنین شهرداری‌ها «شورای مرکزی اصناف» و مؤسسات غیردولتی و مؤسسات خیریه و عام‌المنفعه مشمول مقررات این ماده می‌باشند.^۲

تبصره الحاقی به ماده ۳۸ قانون:

این تبصره به موجب قانون الحاق یک تبصره به ماده (۳۸) قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۷۲/۲/۲۶ الحاق شده است و آیین نامه اجرایی آن نیز در تاریخ ۱۳۷۳/۳/۱۸ به تصویب رسیده است.

تبصره مورخ ۷۲/۲/۲۶ - کلیه کارفرمایان موضوع این ماده و ماده ۲۹ قانون بیمه های اجتماعی سابق مکلفند، مطالبات سازمان تأمین اجتماعی از مقاطعه کاران و مهندسین مشاوره که حداقل یک سال از تاریخ خاتمه، تعلیق و یا فسخ قرارداد آنان گذشته و در این فاصله جهت پرداخت حق بیمه کارکنان شاغل در اجرای قرارداد و ارائه مفصلا حساب سازمان تأمین اجتماعی مراجعه ننموده اند را ضمن اعلام فهرست مشخصات مقاطعه کاران و مهندسین مشاور از محل پنج درصد کل کار و آخرین قسط نگهداری شده به این سازمان پرداخت نمایند. میزان حق بیمه پس از قطعی شدن طبق قانون و بر اساس آراء هیأت تجدید نظر موضوع ماده ۴۴ قانون تأمین اجتماعی و ابلاغ مجدد به پیمانکار جهت پرداخت بدهی حق بیمه ظرف ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ توسط سازمان تأمین اجتماعی اعلام خواهد شد. نحوه اجرای تبصره به موجب آیین نامه ای خواهد بود که توسط سازمان تأمین اجتماعی تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

سازمان تأمین اجتماعی

ماده ۳۹

کارفرما مکلف است حق بیمه مربوط به هر ماه را حداکثر تا آخرین روز ماه بعد به سازمان بپردازد. همچنین صورت مزد یا حقوق بیمه شدگان را به ترتیبی که در آیین نامه طرز تنظیم و ارسال صورت مزد که به تصویب شورای عالی سازمان خواهد رسید به سازمان تسلیم نماید.

هرگاه کارفرما از ارایه اسناد و مدارک امتناع کند سازمان مابه التفاوت حق بیمه را راسا تعیین و مطالبه و وصول خواهد کرد.

ماده ۴۰

در صورتی که کارفرما از ارسال صورت مزد مذکور در ماده ۳۹ قانون خودداری کند سازمان می تواند حق بیمه را راساً تعیین و از کارفرما مطالبه و وصول نماید.

۱- تعیین دستمزد ادعای سابقه بیمه شدگان

۲- تعیین دستمزد آراء ماده ۱۴۸ قانون کار

۳- بخشنامه ۱۲

ماده ۴۱. در مواردی که نوع کار ایجاب کند، سازمان می‌تواند به پیشنهاد هیئت مدیره و تصویب شورای عالی سازمان نسبت مزد را به کل کار انجام یافته تعیین و حق بیمه متعلق را به همان نسبت مطالبه و وصول نماید.^۲

ماده ۴۷. کارفرمایان مکلفند صورت مزد و حقوق و مزایای بیمه‌شدگان همچنین دفاتر و مدارک لازم را در موقع مراجعه بازرس سازمان، در اختیار او بگذارند. بازرسان سازمان می‌توانند از تمام یا قسمتی از دفاتر و مدارک مذکور رونوشت یا عکس تهیه و برای کسب اطلاعات لازم به هر یک از رؤسا و کارمندان و کارگران کارگاه و مراجع ذی‌ربط مراجعه نمایند. بازرسان سازمان حق دارند کارگاه‌های مشمول قانون را مورد بازرسی قرار دهند و دارای همان اختیارات و مسؤولیت‌های مذکور در مواد ۵۲ و ۵۳ قانون کار خواهند بود.^۲ نتیجه بازرسی حداکثر ظرف یک ماه از طرف سازمان به کارفرما اعلام خواهد شد.

سازمان تأمین اجتماعی

ماده ۴۲

در صورتی که کارفرما به میزان حق بیمه و خسارات تأخیر تعیین شده از طرف سازمان معترض باشد می تواند ظرف سی روز از تاریخ ابلاغ، اعتراض خود را کتبا به سازمان تسلیم نماید. سازمان مکلف است اعتراض کارفرما را حداکثر تا یک ماه پس از دریافت آن در هیات بدوی تشخیص مطالبات مطرح نماید در صورت عدم اعتراض کارفرما ظرف مدت مقرر، تشخیص سازمان قطعی و میزان حق بیمه و خسارات تعیین شده طبق ماده ۵۰ این قانون وصول خواهد شد.

ماده ۴۱. در مواردی که نوع کار ایجاب کند، سازمان می‌تواند به پیشنهاد هیئت مدیره و تصویب شورای عالی سازمان نسبت مزد را به کل کار انجام یافته تعیین و حق بیمه متعلق را به همان نسبت مطالبه و وصول نماید.^۲

مصوبات ۱۲۹ و ۱۴۳ مورخ ۱۳۶۴/۰۶/۰۶ و مصوبه ۲۴۰ مورخ ۱۳۷۰/۰۱/۲۴ شورای عالی تامین اجتماعی برگرفته از همین ماده قانون می باشد

ماده ۴۱ قانون

نحوه محاسبه ضرائب پیمانکاری - عمرانی اجرایی

میزان دستمزد لحاظ شده برای نیروی انسانی در اجرای ماده ۴۱ قانون و مصوبات ۱۲۹ و ۱۴۳ مورخ ۱۳۶۴/۶/۶ شورای عالی تامین اجتماعی در

قراردادهای عمرانی اجرایی

۲۲٪

مبلغ حق بیمه = (نرخ حق بیمه * نسبت دستمزد نیروی انسانی * کل ناخالص کارکرد)

$$G * ۲۲\% * ۲۷\% = ۶\% G$$

$$۲۲\% * ۳\% = ۰/۶\%$$

۶٪ حق بیمه + ۰/۶٪ بیمه بیکاری جمعاً ۶/۶ درصد که ۵٪ سهم واگذارنده و الباقی سهم پیمانکار

سود پیمانکار، استهلاک ماشین آلات، مصالح، تجهیزات = ۷۸٪ کل ناخالص کارکرد

نحوه محاسبه ضرائب پیمانکاری - عمرانی مشاور

میزان دستمزد لحاظ شده برای نیروی انسانی در اجرای ماده ۴۱ قانون و مصوبات ۱۲۹ و ۱۴۳ مورخ ۱۳۶۴/۶/۶ شورای عالی تامین اجتماعی در

قرار دادهای عمرانی - مشاور

۵۲٪

مبلغ حق بیمه = (نرخ حق بیمه * نسبت دستمزد نیروی انسانی * کل ناخالص کارکرد)

$$G * ۱۴\% = ۲۷\% * ۵۲\% * G$$

$$۱۶\% = ۳\% * ۵۲\%$$

۱۴٪ حق بیمه + ۱/۶٪ بیمه بیکاری جمعا ۱۵/۶ درصد که ۱۲٪ سهم واگذارنده و الباقی سهم پیمانکار

سود پیمانکار، استهلاک ماشین آلات، مصالح، تجهیزات = ۴۸٪ کل ناخالص کارکرد

نحوه محاسبه ضرائب پیمانکاری – با مصالح

میزان دستمزد لحاظ شده برای نیروی انسانی در اجرای ماده ۴۱ قانون و مصوبه ۲۴۰ مورخ ۱۳۷۰/۱/۲۴ شورای عالی تامین اجتماعی در

قرار دادهای غیر عمرانی با مصالح

$\% ۲۵/۹۲$

مبلغ حق بیمه = (نرخ حق بیمه * نسبت دستمزد نیروی انسانی * کل ناخالص کارکرد)

$$G * \% ۲۵/۹۲ * \% ۲۷ = \% ۷G$$

$$\% ۲۵/۹۲ * \% ۳ = \% ۰/۷۷$$

سود پیمانکار، استهلاک ماشین آلات، مصالح، تجهیزات = $\% ۷۴/۰۸$
کل ناخالص کارکرد غیر مشمول

میزان دستمزد لحاظ شده برای نیروی انسانی در اجرای ماده ۴۱ قانون و مصوبه ۲۴۰ مورخ ۱۳۷۰/۱/۲۴ شورای عالی تامین اجتماعی در

قرار دادهای غیر عمرانی بدون مصالح

۵۵/۵۵٪

مبلغ حق بیمه = (نرخ حق بیمه * نسبت دستمزد نیروی انسانی * کل ناخالص کارکرد)

$$G * ۱۵٪ = ۲۷٪ * ۵۵/۵۵٪ * G$$

$$۱/۶۷٪ = ۳٪ * ۵۵/۵۵٪$$

سود پیمانکار، استهلاک ماشین آلات، مصالح، تجهیزات = ۴۴/۴۵٪
کل ناخالص کارکرد غیر مشمول

سازمان تأمین اجتماعی

آراء صادره در خصوص پرونده های پیمان و نظریات حقوقی

نظریه مورخ ۱۳۸۱/۰۹/۲۵ شورای نگهبان مبنی بر شرعی بودن اقدامات سازمان

رئیس محترم هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

« باسلام »

عطف به نامه شماره هـ/۱۷۷/۷۹ مورخ ۱۳۸۱/۴/۲۰

موضوع بند (۲) بخشنامه شماره ۱۴۹ درآمد سازمان تأمین اجتماعی در جلسه فقهاء محترم شورای نگهبان مطرح شد ، که مغایر با موازین شرع شناخته نشد.

دبیر شورای نگهبان

احمد جلتی

احمد

بند ۳۶ بخشنامه تنقیح و تلخیص مقاطعه کاران ۱۲۱۰۱ بنا به درخواست جامعه مهندسين مشاور بر گرفته از ماده ۴۱ قانون

میرزا

«بخشنامه تنقیح و تلخیص ضوابط بیمه‌ای مقاطعه کاران»

۳۶) نحوه احتساب حق بیمه کارکنان شاغل در قراردادهای غیر عمرانی خدمات مشاور

قراردادهای خدمات مشاور مهندسان مشاور در واحد اجرایی واقع در حوزه دفتر مرکزی شرکت، متمرکز و پس از مطالبه و وصول حق بیمه متعلقه، مفصاحساب هر قرارداد به تفکیک از همان شعبه صادر می‌گردد نحوه اقدام، در خصوص قراردادهای تیپ مهندسان مشاور با لحاظ موضوع عملیات قراردادهای به شرح ذیل می‌باشد:

۱-۳۶- قراردادها با موضوع «نقشه‌برداری» ۷۰ درصد ناخالص کارکرد معادل مکانیکی تلقی و حق بیمه مربوطه به ماخذ ۷ درصد و ۳۰ درصد کارکرد دستمزدی محسوب و حق بیمه متعلقه به ماخذ ۱۵ درصد محاسبه می‌گردد. ضمناً چنانچه پیمانکاران نیز مجری قرارداد با موضوع «نقشه برداری» باشند، مشمول این بند خواهند بود.

۲-۳۶- قراردادهای با موضوع «خدمات مشاوره ژئوتکنیک و مقاومت مصالح»، ۶۰ درصد ناخالص کارکرد معادل مکانیکی تلقی و حق بیمه مربوطه به ماخذ ۷ درصد و ۴۰ درصد کارکرد، دستمزدی محسوب و حق بیمه متعلقه به ماخذ ۱۵ درصد محاسبه می‌گردد.

۳-۳۶- قراردادهای با موضوع «طراحی»، ۶۰ درصد ناخالص کارکرد معادل مکانیکی تلقی و حق بیمه مربوطه به ماخذ ۷ درصد و ۴۰ درصد کارکرد دستمزدی محسوب و حق بیمه متعلقه به ماخذ ۱۵ درصد محاسبه می‌گردد.

۴-۳۶- قراردادهای با موضوع «نظارت عالی و کارگاهی» ۲۰ درصد ناخالص کارکرد معادل مکانیکی تلقی و حق بیمه مربوطه به ماخذ ۷ درصد و ۸۰ درصد کارکرد دستمزدی محسوب و حق بیمه به ماخذ ۱۵ درصد محاسبه می‌گردد.

۵-۳۶- چنانچه موضوع عملیات قرارداد «ترکیبی از موارد فوق» بوده و ناخالص کارکرد هر موضوع به تفکیک در متن اولیه قرارداد و گواهی نهایی واگذارنده کار درج شده باشد، حق بیمه به تفکیک هر موضوع برابر موارد فوق قابل محاسبه خواهد بود و در صورت عدم تفکیک، حق بیمه برابر بند (۳۶-۶) محاسبه می‌گردد.

۶-۳۶- در خصوص سایر قراردادهای تیپ مهندسان مشاور از جمله «خدمات مدیریت طرح، بهره‌برداری و نگهداری» محاسبات حق بیمه نسبت به کل ناخالص کارکرد به ماخذ ۱۵ درصد خواهد بود.

الزاماتی که بایستی در متن قرارداد درج گردد

- مشخصات طرفین قرارداد، موضوع، مبلغ، مدت و شرایط و تعهدات طرفین و آدرس و تلفن
- آدرس شخص حقوقی نشانی مندرج در آگهی روزنامه رسمی و آخرین تغییرات شرکت به عنوان اقامتگاه قانونی می باشد.
- نشانی پیمانکار شخص حقیقی، آدرس نامبرده در متن قرارداد ذکر شده می باشد و چنانچه در قراردادی نشانی پیمانکار درج نگردیده باشد، هنگام اخذ قرارداد لازم است به صورت مکتوب آدرس دقیق مقاطعه کار که به تایید واگذارنده رسیده اخذ گردد.
- با توجه به خدمات غیر حضوری سازمان در سامانه es.tamin.ir و لزوم ثبت ابلاغ الکترونیک توسط پیمانکار پس از اخذ ردیف پیمان در سامانه مذکور لازم است در هنگام ارسال قرارداد شماره کارگاه و شناسه ملی طرفین قرارداد اعلام گردد.

نکات مرتبط با تشکیل پرونده مقاطعه کاران

فصل دوم بخشنامه تنقیح و تلخیص مقاطعه کاران ۱۲۱۰۱

- - ارسال نسخه قرارداد به شعبه محل اجرای قرارداد
- - لیست افراد شاغل در هر قرارداد بایستی در ردیف پیمان مربوطه وفق ماده ۳۹ قانون و تبصره ذیل ماده ۶ آیین نامه مربوطه ارسال گردد.
- - وفق ماده ۳۹ قانون کارفرما مکلف است حق بیمه مربوط به هر ماه را حداکثر تا آخرین روز ماه بعد به سازمان بپردازد.

بنا به درخواست جامعه مهندسين مشاور و پذيرش موضوع توسط سازمان
تامين اجتماعي نحوه ارسال ليست مهندسين مشاور متقاضی تمرکز ليست
بدین ترتیب تعیین گردیده است:

- ارسال ليست بیمه پرسنل به صورت متمرکز در دفتر مرکزی
- واریز حق بیمه در ردیف پیمان

دستورالعمل جامع تهیه صورت حساب بدهی کارفرمایان

به شماره های ۱۴۲۶/۱۴۰۲/۱۰۰۰ مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۱۷ و ۱۴۰۳/۱۱۷۲/۱۰۰۰ مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۱۷ و ۱۴۰۴/۲۳۸۷/۱۰۰۰ مورخ ۱۴۰۴/۰۳/۰۵

میرعلی

«دستورالعمل»

۲-۴) شرکت‌های مهندسی مشاور

مهندس مشاور به تشکیلاتی اطلاق می‌شود که تخصص‌های لازم برای مطالعه، طراحی و نظارت بر اجرای یک پروژه را داشته و نوع و موضوع فعالیت آن برای انجام خدمات مذکور در اداره کل ثبت شرکت‌ها و مالکیت صنعتی به ثبت رسیده باشد.

مطابق بند «الف» ماده (۴) قانون تامین اجتماعی، افرادی که به هر عنوان در مقابل دریافت مزد یا حقوق کار می‌کنند در شمار مشمولین اجباری این قانون بوده و طبق مواد (۲۸)، (۳۶) و (۳۹) قانون مزبور، کارفرمایان مکلف می‌باشند حقیقه مربوط به هر ماه را حداکثر تا آخرین روز ماه بعد به سازمان پرداخت نموده و صورت مزد یا حقوق بیمه‌شدگان را طبق ضوابط موضوعه تسلیم نمایند؛ ضمن اینکه ماده (۳۸) قانون تامین اجتماعی نیز ناظر بر چگونگی پرداخت حقیقه و بیان وظایف هر یک از طرفین قراردادهای مقاطعه کاری می‌باشد. بدین ترتیب ماهیت و نوع قراردادهای مقاطعه کاری تأثیری در نحوه اخذ صورت مزد و حقوق افراد شاغل در اجرای پیمان طبق ماده (۳۹) قانون تامین اجتماعی نداشته و واحدهای اجرایی سازمان تکلیف دارند برابر ماده قانونی مزبور، آیین‌نامه طرز تنظیم صورت مزد و حقوق مصوب ۱۳۵۴/۱۲/۱۹ و آیین‌نامه نحوه تسلیم صورت‌مزد، میزان و نحوه پرداخت حقیقه کارکنان شاغل در طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (عمرانی) مصوب ۱۳۶۳/۱۲/۰۸، میادرت به کنترل و دریافت صورت مزد و حقوق کارکنان دفتر مرکزی شرکت‌های مهندس مشاور و افراد شاغل در اجرای پیمان‌های منعقد به‌همراه حقیقه مربوطه نمایند.

بنابراین با امان نظر به مراتب پیشگفت و دادنامه شماره ۱۴۰۳۳۱۳۹۰۰۲۷۳۸۱۶۱ مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۵ لازم است واحدهای وصول حقیقه شعب تابعه با رعایت مفاد بندهای زیر نسبت به اخذ گردش حساب صورت‌مزد و حقوق دفتر مرکزی شرکت‌های مهندسی مشاور که ارسال لیست کارکنان، به صورت کلی در دفتر مرکزی و پرداخت به صورت تفکیک در ردیف پیمان می‌باشد اقدام نمایند.

۲-۴-۱) گردش حساب لیست‌های کلی دفتر مرکزی شرکت‌های مهندسی مشاور از تاریخ ۱۴۰۳/۰۱/۰۱ لغایت ۱۴۰۳/۱۲/۳۰ با لحاظ کلیه پرداختی‌های دوره از تاریخ ۱۴۰۳/۰۲/۱ لغایت ۱۴۰۴/۰۱/۳۱ به‌جز واریزی‌های مستند به آراء احتساب سوابق، ماده (۶۶) قانون تامین اجتماعی، جرائم، حق‌الاجرا و ۴٪ سخت و زیان‌آور، بصورت دستی اخذ و با تنظیم صورت‌جلسه (پیوست) مراتب باید به کارفرما ابلاغ واقعی گردد. در ضمن صورت‌جلسه مذکور بایستی منضم به جدول احصا مشخصات کامل میزان لیست‌های ارسالی و ریز واریزی‌های مورد لحاظ در محاسبات باشد. تاکید اینکه پرداختی بابت قراردادهای اجرایی شرکت‌های مهندسی مشاور (خارج از حیطه فعالیت مطالعه، طراحی و نظارت) که طبق اصول و الزاماً در محل اجرای عملیات پیمان تشکیل پرونده شده است در محاسبات فوق ملحوظ نمی‌گردد.

«دستورالعمل»

تکته (۱): دقت نظر در عدم احتساب واریزی‌های سپرده موقت در محاسبات فوق و مبالغ استرداد شده، امری بدیهی و حائز اهمیت می‌باشد.

۲-۴-۲) کارفرما حداکثر ظرف مهلت دو ماه پس از ابلاغ صورت‌جلسه، گردش حساب مذکور را بررسی و در صورت ارائه مستندات دال بر وجود واریزی‌هایی غیر از موارد اعلام شده در صورت‌جلسه، مراتب را مکتوب به واحد وصول حق بیمه اعلام نماید. ضمناً در صورت درخواست مستندات محاسبه از سوی کارفرما واحدهای اجرایی مکلف به ارائه مستندات به ایشان می‌باشند.

پس از سپری شدن مهلت دو ماهه، واحد وصول حق بیمه مکلف است پس از بررسی اعتراض کارفرما نسبت به ایجاد بدهی (گردش حساب سیستمی) برابر مفاد صورت‌جلسه و عنداللزوم با ثبت سند اصلاحات مربوطه اقدام و مورد مطالبه را بصورت اختطاریه مستند به لیست صادر نماید.

۲-۴-۳) مبنای محاسبه جریمه اولیه تاخیر تادیه مورد مطالبه در گردش حساب مهندسین مشاور بدین شرح می‌باشد: از تاریخ آخرین پرداختی در دوره مورد مطالبه، لغایت تاریخ پایان دوره مذکور، جریمه تاخیر پرداخت طبق قانون دریافت جرائم مصوب ۸۷/۴/۸ مجمع تشخیص مصلحت نظام ماهیانه ۲ درصد خواهد بود. ضمناً از تاریخ ابلاغ اختطاریه، جریمه تاخیر پرداخت برابر بخشنامه ۲۱ جدید درآمد محاسبه می‌گردد.

۲-۴-۴) در مورد شرکت‌هایی که پرونده مطالباتی آنها بصورت مکاتیزه منتقل شده، لازم است انجام گردش حساب موضوع مفاد این دستور اداری از طریق شعبه مقصد با لحاظ لیست‌ها و پرداختی‌های شعبه مبدا صورت پذیرد.

۲-۴-۵) واحدهای وصول حق بیمه شعب مکلف می‌باشند با اطمینان از صحت اطلاعات هویتی شرکت‌های مهندسین مشاور و قراردادهای مربوطه در سیستم، گردش حساب لیست‌های مزبور را در آبان ۱۴۰۴ اخذ و پس از طی مراحل پیشگفت، طی بند ۲-۴-۲ بدهی ایجاد و حکم مربوطه را صادر نمایند.

تکته (۲): کسر و یا لحاظ حق بیمه و پرداختی‌های مربوط به اجرای این مهم (اخذ گردش حساب لیست)، در محاسبات دوره بعد بابت لیست‌های آتی و حساب پیمان قراردادهای شرکت امکان پذیر نمی‌باشد.

توجه (۳): واحدهای اجرایی لازم است صورت مزد و حقوق و حق بیمه متعلقه کارکنان شاغل در دفتر مرکزی شرکت‌های مهندسین مشاور را به صورت ماهانه و مستمر کنترل و در سنوات آتی نسبت به اخذ گردش حساب سالانه صورت مزد و حقوق وفق ضوابط فوق اقدام نمایند.

توجه (۴): بدیهی است گردش حساب لیست‌های مهندسین مشاور که لیست کارکنان خود را به صورت تفکیکی در ردیف پیمان ارسال و پرداخت می‌نمایند مطابق بند (۱-۲) دستورالعمل اخذ می‌گردد.

۲-۵) کارشناسان ادارات کل استانها مکلف می‌باشند فرآیندهای فوق را بصورت مستمر بررسی و کنترل نمایند.

رای هیات تخصصی کار و تامین اجتماعی دیوان عدالت اداری

رای شماره ۱۴۰۳۳۱۳۹۰۰۰۲۷۳۸۱۶۱ مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۵ هیأت تخصصی کار ، بیمه و تامین اجتماعی دیوان عدالت اداری (موضوع شکایت و خواسته : ابطال بندهای ۲-۴-۲ بخشنامه شماره ۱۴۰۳/۱۴۰۳/۱۰۰۰ مورخ ۱۴۲۶/۱۴۰۳/۱۷/۲ - سازمان تامین اجتماعی)

بسمه تعالی

هیأت تخصصی کار ، بیمه و تامین اجتماعی

* شماره پرونده : ه ت/۰۲۰۰۱۹۹ شماره دادنامه سیلور: ۱۴۰۳۳۱۳۹۰۰۰۲۷۳۸۱۶۱ تاریخ: ۱۴۰۳/۱۱/۱۵

* شاکی : مهندسین مشاور مأموران با وکالت جلال طهماسبی طاری

* طرف شکایت : سازمان تامین اجتماعی

* موضوع شکایت و خواسته : ابطال بندهای ۲-۴-۲ بخشنامه شماره ۱۴۰۳/۱۴۰۳/۱۰۰۰ مورخ ۱۴۲۶/۱۴۰۳/۱۷/۲

رای هیأت تخصصی کار، بیمه و تأمین اجتماعی دیوان عدالت اداری

به موجب ماده ۳۶ قانون تأمین اجتماعی کارفرما مسئول پرداخت حق بیمه سهم خود و بیمه شده به سازمان می باشد و مکلف است در موقع پرداخت مزد یا حقوق و مزایا سهم بیمه شده را کسر نموده و سهم خود را بر آن افزوده به-سازمان تأدیه نماید. در صورتیکه کارفرما از کسر حق بیمه سهم بیمه شده خودداری کند شخصاً مسئول پرداخت آن خواهد بود تأخیر کارفرما در پرداخت حق بیمه یا عدم پرداخت آن رافع مسئولیت و تعهدات سازمان در مقابل بیمه شده نخواهد بود. همچنین بر اساس ماده ۳۹ این قانون کارفرما مکلف است حق بیمه مربوط به همراه را حداکثر تا آخرین روز ماه بعد به سازمان بپردازد. همچنین صورت مزد یا حقوق بیمه شدگان را به ترتیبی که در آئین نامه طرز تنظیم و ارسال صورت مزد که به تصویب شورایی عالی سازمان خواهد رسید به سازمان تسلیم نماید. سازمان حداکثر ظرف شش ماه از تاریخ دریافت صورت مزد اسناد و مدارک کارفرما را مورد رسیدگی قرار داده و در صورت مشاهده نقص یا اختلاف یا مغایرت بشرح ماده ۱۰۰ این قانون اقدام و مابه التفاوت را وصول می نماید هرگاه کارفرما از ارائه اسناد و مدارک امتناع کند سازمان مابه التفاوت حق بیمه را رأساً تعیین و مطالبه و وصول خواهد کرد و مطابق ماده ۱۰۱ قانون یاد شده سازمان مکلف است بصورت مزد ارسالی از طرف کارفرما ظرف شش ماه از تاریخ وصول رسیدگی کند و در صورتیکه از لحاظ تعداد بیمه شدگان یا میزان مزد یا حقوق یا مدت کار اختلافی مشاهده نماید مراتب را به کارفرما ابلاغ کند در صورتیکه کارفرما تسلیم نظر سازمان نباشد می تواند از هیأت های تشخیص موضوع مواد ۴۳ و ۴۴ این قانون تقاضای رسیدگی کند هرگاه رای هیأت مبنی بر تأیید نظر سازمان باشد کارفرما علاوه بر پرداخت حق بیمه به تأدیه خسارتی معادل یک دوازدهم مابه التفاوت ملزم خواهد بود که طبق ماده ۵۰ این قانون از طریق صدور اجرائیه وصول خواهد شد. بنابراین نظر به اینکه بند ۲-۴-۲ دستورالعمل شماره ۱۴۰۲/۱۴۲۶/۱۴۰۰ مورخ ۱۴۰۲/۲/۱۷ در راستای تکالیف و وظایف قانونی سازمان تأمین اجتماعی در بررسی صورت مزد ارسالی از سوی کارفرما و محاسبات صورت گرفته و وصول حق بیمه بر اساس آن و مستند به احکام قانونی مذکور صورت می پذیرد بنابراین هیأت تخصصی با اتفاق آراء معتقد است مقرر مقرر شکایت در راستای اجرای وظایف مقرر در این قانون وضع شده و مغایرتی با قانون ندارد در نتیجه و مستنداً به بند «ب» ماده ۸۴ دیوان عدالت اداری با آخرین اصلاحات و الحاقات بعدی مصوب سال ۱۴۰۲ رای به رد شکایت صادر می شود؛ این رای ظرف بیست روز از تاریخ صدور، از سوی رئیس یا ده نفر از قضات دیوان عدالت اداری قابل اعتراض است. بر اساس ماده ۹۳ قانون یاد شده آرای هیأت های تخصصی و هیأت عمومی در ابطال و عدم ابطال مصوبات موضوع بند (۱) ماده (۱۲) این قانون، در رسیدگی و تصمیم گیری مراجع قضائی و اداری، معتبر و ملاک عمل است.

نمونه گردش بدهی و صورت جلسه سازمان

« صورت جلسه »

بررسی اقدامات اجرایی گردش حساب لیست‌های ارسالی مهندسین مشاور

تاریخ جلسه:	محل برگزاری:	شعبه:	دبیر جلسه / کارشناس پرونده:
نام شرکت:		به شماره کارگاهی:	

به استناد مواد (۲)، (۴)، (۲۸)، (۳۶) و (۳۹) قانون تامین اجتماعی و برابر آیین‌نامه‌های طرز تنظیم صورت‌مزد و حقوق مصوب ۱۳۵۴/۱۲/۱۹ و نحوه تسلیم صورت‌مزد، میزان و نحوه پرداخت حق بیمه کارکنان شاغل در طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (عمرانی) مصوب ۱۳۶۳/۱۲/۸ همچنین دستورالعمل جامع تهیه صورت‌حساب بدهی کارفرمایان و حساب جاری کارگاه‌ها، حق بیمه طبق لیست و پرداختی‌های کارفرما در دوره مذکور بررسی و مورد مطالبه به شرح زیر برای اعلام به کارفرما تایید می‌گردد.

دوره اخذ گردش حساب	مجموع حق بیمه و بیمه بیکاری طبق لیست‌های ارسالی در دوره	مجموع پرداختی‌ها در دوره	میزان بدهی

نام و نام خانوادگی کارشناس پرونده - امضا

نام و نام خانوادگی سرپرست مطالبات - امضا

نام و نام خانوادگی مسئول وصول حق بیمه - امضا

نام و نام خانوادگی رئیس شعبه/معاون بیمه‌ای - امضا

نکات ذیل می بایست مد نظر واقع گردد:

- ۱- شرکتهای مربوطه می بایست دارای گرید مهندسین مشاور معتبر و مرتبط با موضوع قرارداد داشته باشند.
- ۲- پرداختهای ماده ۶۶ و ادعای سابقه و ماده ۹۰ به عنوان حق بیمه پیمان منظور نگردد
- ۳- جرائم تاخیر لیست در کل دوره محاسبه وصول می گردد و با واریزی های ردیف پیمان ها پوشش داده نمی شود.
- ۴- در ماههایی که شرکت دارای قرارداد نبوده است حق بیمه وفق لیست وصول می گردد.
- ۵- پرداختهای قراردادهای با موضوع غیر مشاوره (اجرایی - پیمان مدیریت و...) قابل کسر نمی باشد و در تراز سالانه منظور نمی گردد.
- ۶- جرائم تاخیر پرداخت واریز شده بابت تاخیر در پرداخت حق بیمه ناشی از محاسبه مکانیزه ردیف پیمان در جمع واریزی های تراز سالانه منظور نگردیده و صرفا واریزی مربوط به حق بیمه و بیمه بیکاری مربوطه در محاسبات منظور می گردد.
- ۷- اشراف مسولین مالی شرکت در میزان حق بیمه لیستها و واریزیهای شرکت و کنترل آن با اطلاعات نهایی شده در سازمان.

طبق بخشنامه شماره ۹۴/۱۷۴۷۳۳ مورخ ۱۳۹۴/۰۷/۲۲ سازمان برنامه و بودجه از تاریخ ابلاغ بخشنامه مذکور، در طرح هایی که مشمول بخشنامه شماره ۵۴/۲۸۰۰-۶۷۷۲ سال ۱۳۶۴ می شوند (طرح های عمرانی)، چنانچه دستگاه های اجرایی حداکثر پس از یک ماه از تأیید صورت حساب مهندسان مشاور یا صورت وضعیت پیمانکاران نسبت به پرداخت آن ها اقدام ننمایند، باید بلافاصله نسبت به واریز نمودن حق بیمه صورت حساب یا صورت وضعیت به حساب سازمان تامین اجتماعی اقدام نمایند؛ در غیر این صورت چنانچه مشاور یا پیمانکار به دلیل تاخیر دستگاه اجرایی مشمول جریمه دیرکرد در پرداخت حق بیمه و بیمه بیکاری کارکنان شاغل شود، دستگاه اجرایی موظف به پرداخت اصل حق بیمه و جرایم حاصل از دیرکرد پرداخت آن خواهد بود لیکن آن بخش از اقدامات مطالباتی شامل اعلام بدهی، رسیدگی به اعتراض پیمانکار وفق مواد (۴۲) و (۴۳) قانون تامین اجتماعی به طرفیت پیمانکار و اقدامات اجرایی ماده (۵۰) قانون تامین اجتماعی در این خصوص می بایست علیه واگذارنده کار انجام پذیرد. براین اساس انجام عملیات اجرایی ماده اخیرالذکر از مقاطعه کاران منتفی می باشد.

توجه ۱

ماده ۱۳ قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی مصوب ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ مقرر می دارد "کلیه دستگاه های موضوع ماده ۲ این قانون که طرف قرارداد با پیمانکاران ، مهندسان مشاور و سازندگان می باشند مکلفند مالیات، عوارض ، حق بیمه و بیمه بیکاری مربوط به هر وضعیت را ظرف مدت دو ماه پس از دریافت صورت وضعیت پرداخت کنند در غیر اینصورت دستگاه مذکور علاوه بر پرداخت اصل مالیات ، عوارض ، حق بیمه و بیمه بیکاری متعلق، جریمه های مربوطه به آن را نیز پرداخت می کند."

توجه ۲

پرونده های مقاطعه کاری که واگذارنده کار وفق ماده ۳۸ قانون و تبصره الحاقی آن
تکالیف قانونی را رعایت ننموده

اقدامات سازمان وفق تبصره الحاقی ماده ۳۸ قانون و دستورالعمل جامع تهیه صورت حساب بدهی
کارفرمایان

- ۱-۲ قراردادهایی که عملیات اجرایی آن ها خاتمه نیافته است (طرح های عمرانی - غیرعمرانی)
- ۲-۲ قراردادهایی که عملیات اجرایی آن ها خاتمه یافته و هنوز محاسبه نشده است.
- ۳-۲ قراردادهایی که عملیات اجرایی آنها خاتمه یافته و پس از انجام محاسبات صورت حساب و یا احکام بدهی صادر گردیده است.
- توجه: ملاک خاتمه و یا جاری بودن قرارداد مستندات ارائه و ثبت شده در سازمان و در ردیف پیمان می باشد.

سازمان تامین اجتماعی

با تشکر از حسن توجه شما

ما را در برگزاری
بهتر دوره های
آموزشی آتے
یاری نمایید

نظر سنجی کارگاه آشنایی با قوانین و مقررات تامین اجتماعی